

Papeževa poslanica za postni čas 2012

“Mislimo drug na drugega, tako da se spodbujajmo k ljubezni in dobrim delom.” (Heb 10,24)

25. Feb. 2012

Dragi bratje in sestre, postni čas nam ponovno daje možnost, da razmišljamo o srcu krščanskega življenja: ljubezni do bližnjega. To je res primeren čas, da s pomočjo božje besede in zakramentov prenovimo pot naše osebne in občestvene vere. To pot zaznamujejo molitev in medsebojno podarjanje, tišina in post

v pričakovanju, da bomo doživeli velikonočno veselje.

Letos bi rad povedal nekaj misli, ki se navezujejo na kratek svetopisemski izrek iz Pisma Hebrejcem: “Mislimo drug na drugega, tako da se spodbujamo k ljubezni in dobrim delom” (Heb 10,24). Stavek je vzet iz odlomka, v katerem nas avtor poziva, naj zaupamo v veličastnega duhovnika Jezusa Kristusa, ki je za nas dosegel odpuščanje in dostop k Bogu. Sad našega sprejemanja Kristusa, je življenje, ki se razcveti v smeri treh božjih kreposti: gre za to, da se Gospodu bližamo “z resničnim srcem in v polni gotovosti vere” (v. 22), da se oklepamo “neomajne izpovedi upanja” (v. 23) in se stalno trudimo skupaj z brati izpolnjevati ljubezen in dobra dela (prim. v. 24). V odlomku je tudi poudarjeno, da se moramo, če želimo ohraniti evangeljsko življenje, udeleževati bogoslužnih srečanj in molitev

skupnosti ter pri tem gledati na eshatološki cilj: popolno občestvo v Bogu (v. 25). Podrobneje se bom ustavil ob vrstici 24; v nekaj besedah nam podaja dragocen in vedno aktualen nauk o treh vidikih krščanskega življenja: pozornosti do drugega, vzajemnosti in osebni svetosti.

1. “Mislimo drug na drugega”: odgovornost do bratov in sester

Prvi element je poziv, da naj “mislimo”. Na tem mestu je uporabljen grški glagol *katanoein*, ki lahko pomeni dobro opazovati, biti pozoren, zavestno gledati, prepoznati okoliščine. V evangeliju ga najdemo tudi, ko Jezus spodbuja svoje učence, naj “pomislijo” na ptice neba, ki se ne trudijo in so kljub temu predmet skrbne in pozorne božje previdnosti (prim. Lk 12,24) in naj “opazijo” bruno v svojem očesu, preden se zazrejo v iver v bratovem očesu

(prim. Lk 6,41). Ta glagol najdemo še na nekem drugem mestu v Pismu Hebrejcem, kot vabilo naj “pomislimo na Jezusa” (3,1), apostola in velikega duhovnika vere, ki jo izpovedujemo. Ta glagol, ki stoji na začetku našega vzklika, nas torej vabi, da svoj pogled najprej obrnemo k drugemu, predvsem k Jezusu, da smo pozorni drug na drugega in ne ostanemo neprizadeti ter ravnodušni ob usodi naših bratov in sester. Pogosto pa prevlada ravno obratna drža: ravnodušnost in nezanimanje, ki izvirata iz egoizma z videzom spoštovanja “zasebnosti”. Tudi danes se močno razlega Gospodov glas, ki vsakega od nas kliče, naj se zavzame za bližnjega. Tudi danes nas Bog spodbuja, naj bomo “varuhi” naših bratov in sester (prim. 1 Mz 4,9), naj gradimo odnose, ki bodo razpoznavni po medsebojni skrbi, po pozornosti za dobro drugega, za njegovo celostno dobro. Velika zapoved ljubezni do bližnjega

zahteva in nas priganja, da se zavedamo svoje odgovornosti do tistih, ki so, kot jaz, ustvarjena bitja in Božji otroci: Dejstvo, da smo kot ljudje in pogosto tudi v veri bratje in sestre, nas mora spodbuditi, da v sočloveku prepoznamo pravi alter ego, ki ga Gospod neskončno ljubi. Če bomo gojili ta bratski pogled, bodo solidarnost, pravičnost, a tudi usmiljenje in sočutje povsem naravno privreli iz našega srca. Božji služabnik papež Pavel VI. je rekel, da svet danes trpi predvsem zaradi pomanjkanja bratstva: "Svet je bolan. Zlo pa tiči manj v tem, da so vrelci pomoči usahnili ali da vse pograbijo le nekateri. Zlo je v tem, da ni bratovskega duha med ljudmi in narodi" (Okrožnica O delu za razvoj narodov, (Populorum progressio), 26. marec 1967, št. 66).

Pozornost do drugega pomeni, da njemu ali njim želimo dobro v vseh pogledih: telesnem, moralnem in

duhovnem. Zdi se, da je današnja kultura izgubila smisel za dobro in slabo. Obenem pa moramo poudariti, da dobro obstaja in zmaguje, saj je Bog “dober in dela dobro” (prim. Ps 119,68). Dobro je tisto, kar prebuja, podpira in spodbuja življenje, bratstvo in skupnost. Odgovornost do drugega torej pomeni, da želimo in se trudimo za dobro drugega, z željo, da bi se tudi on odprl za logiko dobrega; skrbeti za brate in sestre pomeni, da odpremo oči za njihove potrebe. Sveto pismo svari pred nevarnostjo, da bi naše srce postalo trdo zaradi nekakšne “duhovne omamljenosti”, ki bi nas napravila slepe za trpljenje drugih. Evangelist Luka navaja dve Jezusovi priliki, v katerih opisuje dva primera za to situacijo, ki lahko nastane v človekovem srcu. V priliki o usmiljenem Samarijanu gresta duhovnik in levit mimo človeka, ki so ga oropali in pretepli razbojniki (prim. Lk 10,30–32), v priliki o

bogatem zapravljivcu pa ta, od posesti prenasičen mož, ne opazi položaja ubogega Lazarja, ki pred njegovimi vrati umre od lakote (prim. Lk 16,19 sl.). V obeh primerih gre za nasprotje “pozornosti”, ljubečega, sočutnega pogleda. A kaj nam onemogoča ta človeški in ljubeči pogled na brate in sestre? Pogosto so to materialno bogastvo in prenasičenost. Pogosto pa je vzrok tudi v tem, da pred vsem drugim prednost dajemo osebnim interesom in skrbem. Nikoli se nam ne sme zgoditi, da bi bili nesposobni za “sočutje” s trpečimi; naše srce se ne sme nikoli tako zaplesti v naše zadeve in probleme, da bi postalo gluho za krik ubogih. Namesto tega lahko ravno ponižnost srca in osebna izkušnja trpljenja povzročita notranje prebujenje za sočutje in empatijo: “Pravični pozna pravice revnih, krivični pa ne razume spoznanja” (Prg 29,7). Tako lahko razumemo, zakaj blagor “žalostnim”

(Mt 5,4), torej tistim, ki zmorejo zapustiti samega sebe, da občutijo bolečino drugega. Srečanje z drugim in to, da odpremo srce za njegove potrebe, lahko vodi v odrešenje in blaženost.

To, da “mislimo” na brate in sestre, vključuje tudi skrb za njihovo duhovno dobro. Ob tem pa želim opozoriti na nek vidik krščanskega življenja, za katerega menim, da je prešel v pozabo: bratski opomin z mislijo na večno zveličanje.

Dandanes smo na splošno zelo občutljivi za vprašanja nege in dobrodelnosti za telesno in materialno dobrobit soljudi, duhovne odgovornosti do bratov in sester pa se skoraj nikoli ne omenja. Drugače je bilo v prvi Cerkvi in je še danes v skupnostih, ki so zares dozorele v veri. V njih se ne zavzemajo samo za telesno zdravje bratov in sester, temveč s pogledom na njihov zadnji cilj tudi za dobro njihove duše. V

Svetem pismu lahko preberemo:
“Opominjaj modrega, da te bo ljubil.
Pouči modrega in bo še modrejši,
pojasni pravičnemu in bo pomnožil
znanje” (Prg 9,8 sl.). Kristus sam je
ukazal, da je treba posvariti brata, ki
greši (prim. Mt 18,15). Isti glagol
elenchein, ki tu izraža bratsko
opominjanje, označuje tudi preroško
poslanstvo javnega svarila, ki ga
kristjani izpolnjujejo pred rodom, ki
se vdaja zlu (prim. Ef 5,11). V
cerkvenem izročilu sodi “grešnike
svariti” med duhovna dela
usmiljenja. Pomembno je, da se spet
spomnimo te razsežnosti krščanske
ljubezni do bližnjega. Pred zlom ne
smemo molčati. Tu mislim na držo
tistih kristjanov, ki se zaradi
človeškega spoštovanja ali pa
enostavno iz udobnosti raje
prilagodijo prevladujoči miselnosti,
kot da bi brate in sestre posvarili
pred načini mišljenja in delovanja, ki
so v nasprotju z resnico in ne vodijo
na pot dobrote. Vendar krščanski

opomin nikoli ne izvira iz duha obsojanja ali medsebojnega obtoževanja; vedno izhaja iz ljubezni in usmiljenja in se rojeva v pristni skrbi za dobro bratov in sester.

Apostol Pavel pravi: "Bratje, če zasačite koga pri kakšnem prestopku, ga vi, ki ste duhovni, opomnite v duhu krotkosti. Pri tem pazi nase, da ne boš tudi sam padel v skušnjavao" (Gal 6,1). V našem svetu, ki ga

prežema individualizem, moramo ponovno odkriti pomen bratskega opomina, da bomo skupaj hodili po poti svetosti. Celo "pravični pade sedemkrat" (Prg 24,16), pravi Sveto pismo, in vsi smo šibki in nepopolni (prim. 1 Jn 1,8). To je torej pomembno delo, da pomagamo drugim in pustimo, da drugi nam pomagajo do iskrenega spoznanja samega sebe, da lahko popravimo svoje življenje in pravičneje hodimo po Gospodovi poti. Vedno je potreben pogled, ki ljubi in popravlja, ki spozna in prizna, ki razločuje in

odpušča (prim. Lk 22,61), kot je to pri vsakem od nas storil in še dela Bog.

2. “Drug na drugega”: darilo vzajemnosti

To “varovanje” drugih je v nasprotju z miselnostjo, ki na življenje ne gleda z eshatološkega vidika, saj ga omejuje zgolj na zemeljsko dimenzijo, in v imenu individualne svobode sprejema vsako poljubno moralno odločitev. Današnja družba lahko ogluši tako za telesno trpljenje kot tudi za duhovne in moralne potrebe življenja. To se med kristjani ne sme zgoditi! Apostol Pavel nas spodbuja, da si prizadevamo za to, “kar je v prid miru in medsebojnemu izgrajevanju” (prim. Rim 14,19), da bi bližnjemu pomagali “v njegovo dobro in njegovo izgraditev” (Rim 15,2), ne da bi iskali svojo korist, ampak to, “kar je koristno za mnoge, da bi se rešili” (1 Kor 10,33). Tega medsebojnega svarjenja in

opominjanja v duhu ponižnosti in ljubezni do bližnjega ne sme primanjkovati v življenju krščanske skupnosti.

Gospodovi učenci, ki so s Kristusom povezani preko evharistije, živijo v skupnosti, v kateri so med sabo povezani kot udje enega samega telesa. To pomeni, da drugi spada k meni; njegovo življenje in njegovo zveličanje se dotikata mojega življenja in mojega zveličanja. Tu smo zadeli ob nek zelo globok vidik skupnosti: naše življenje je v vzajemnem odnosu z življenjem drugih, tako v dobrem kot v slabem; tako greh kot tudi dela ljubezni imajo neko družbeno razsežnost. V Cerkvi, Kristusovem mističnem telesu, se ta vzajemnost uresničuje: skupnost nenehno dela pokoro in prosi za odpuščanje grehov svojih članov; vedno znova pa se tudi veseli in radostno vzklika ob pričevanju o krepostih in ljubezni, ki se v njej

razvijajo. Sveti Pavel opozarja, da naj bi vsi udje “enako skrbeli drug za drugega” (1 Kor 12,25), saj smo eno samo telo. Ljubezen do naših bratov in sester, ki se kaže tudi v dajanju miloščine – ta je poleg molitve in posta značilna dejavnost v postnem času – temelji na tej vzajemni pripadnosti. Tudi skozi konkretno skrb za najbolj uboge, lahko vsak kristjan izrazi svojo udeležbo pri enem telesu, ki je Cerkev. Če smo pozorni drug na drugega, to pomeni tudi, da prepoznamo dobro, ki ga Gospod dela v drugih, in se skupaj z njimi zahvaljujemo za čudeže milosti, ki jih Bog v svoji dobroti in vsemogočnosti nenehno izvršuje za svoje otroke. Če kristjan v sočloveku opazi delovanje Svetega Duha, ne more drugače, kot da se tega veseli in slavi nebeškega Očeta (prim. Mt 5,16).

3. “Spodbujajmo se med seboj k ljubezni in dobrim delom”: skupaj hodimo po poti svetosti

Ta stavek iz Pisma Hebrejcem (10,24) nas spodbuja, da razmišljamo o splošni poklicanosti k svetosti, o stalnem napredovanju v duhovnem življenju; opominja nas, da moramo težiti k večjim milostnim darovom in k vedno večji in rodovitnejši ljubezni (prim. 1 Kor 12,31–13,13).

Medsebojna pozornost naj bi tudi povzročila, da se bomo med seboj spodbujali k vedno večji resnični ljubezni – “kakor svit zore, ki se vedno bolj sveti do polnega dne” (Prg 4,18) – v pričakovanju, da bomo v Bogu zaživelι dan, ko sonce ne bo zašlo. V nam darovanem življenjskem času imamo dragoceno priložnost, da napolnjeni z Božjo ljubeznijo odkrivamo in opravljamo dobra dela. Tako raste in se razvija sama Cerkev, da bi prišla do polne postave Kristusa (prim. Ef 4,13). V to

dinamično perspektivo rasti se vključuje tudi naš poziv k medsebojnemu spodbujanju, da bi prišli do polnosti ljubezni in dobrih del.

Žal vedno naletimo na skušnjava mlačnosti, skušnjava, da bi zadušili Duha in ne bi “trgovali s talenti”, ki smo jih prejeli za naše dobro in dobro drugih (prim. Mt 25,25 ssl.). Vsi smo prejeli bogate duhovne ali materialne darove, ki nam koristijo za uresničevanje Božjega načrta, za dobro Cerkve in za osebno zveličanje (prim. Lk 12,21 b; 1 Tim 6,18). Duhovni učitelji nas spominjajo, da kdor v duhovnem življenju ne napreduje, nazaduje. Dragi bratje in sestre, sprejмимо vedno aktualno spodbudo, da naj si prizadevamo za “visoko mero krščanskega življenja” (Janez Pavel II., Apostolsko pismo Ob začetku novega tisočletja (Novo millennio ineunte), 6. januar 2001, št. 31). Če Cerkev v svoji modrosti

prizna in razglasi blaženost in svetost nekaterih zglednih kristjanov, želi s tem tudi zbuditi željo, da bi posnemali njihove kreposti. Sveti Pavel nas poziva: “Tekmujte v medsebojnem spoštovanju!” (Rim 12,10).

V svetu, ki od kristjanov terja prenovljeno pričevanje ljubezni in zvestobe Gospodu, naj vsi začutijo, da se morajo nujno truditi za medsebojno tekmovanje v ljubezni, služenju in dobrih delih (prim. Heb 6,10). Ta klic dobiva poseben poudarek v svetem času priprave na veliko noč. Z najboljšimi željami, da bi bil ta postni čas svet in rodoviten, vas izročam priprošnji blažene device Marije in vam podeljujem apostolski blagoslov.

papež Benedikt XVI.

Vatikan, 3. novembra 2011

Papež Benedikt XVI.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sl-si/article/papezeva-
poslanica-za-postni-cas-2012/](https://dev.opusdei.org/sl-si/article/papezeva-poslanica-za-postni-cas-2012/) (7. Avg.
2025)